

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Bilimsel Araştırma Projeleri
Koordinasyon Birimi

Avrupa Birliği ve Uluslararası
Kuruluşlarca Desteklenen AR-GE Projeleri

Harcama Esasları
Bilgilendirme
Kılavuzu

2020

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Bilimsel Araştırma Projeleri
Koordinasyon Birimi

Avrupa Birliği ve Uluslararası
Kuruluşlarca Desteklenen AR-GE Projeleri

Harcama Esasları
Bilgilendirme
Kılavuzu

2020

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi

Proje Destek Ofisi

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Tel: +90 (312) 210 3834

Tel: +90 (312) 210 4134

E-Posta: pdo@metu.edu.tr

Web sayfası: <https://www.pdo.metu.edu.tr>

BAP Koordinasyon Birimi AB ve Uluslararası Projeler Birimi

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Tel: +90 (312) 210 3860

Tel: +90 (312) 210 3598

E-Posta: bap@metu.edu.tr

Web sayfası: <https://www.bap.metu.edu.tr>

İÇİNDEKİLER

<u>AVRUPA BİRLİĞİ VE ULUSLARARASI KURULUŞLARCA DESTEKLENEN ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME PROJELERİNDE UYGULANACAK PERSONEL VE MAKİNA-TEÇHİZAT HARCAMALARINA İLİŞKİN USÛL VE ESASLAR</u>	1
1. <u>Personel Harcamaları</u>	1
2. <u>Makina-Techizat Harcamaları</u>	3
<u>EK: MALİYET HESAPLAMA ÖRNEKLERİ</u>	4

AVRUPA BİRLİĞİ VE ULUSLARARASI KURULUŞLARCA DESTEKLENEN ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME PROJELERİNDE UYGULANACAK PERSONEL VE MAKİNA-TEÇHİZAT HARCAMALARINA İLİŞKİN USÛL VE ESASLAR

1. Personel Harcamaları

- a. ODTÜ tarafından yürütölen Avrupa Birliğı ve diğler uluslararası kuruluşlarca desteklene n araştırma ve gelişrtirme projelerinde akademik personelin ve belirli süreli iş sözleşmesi ile istihdam edilen SGK'lı proje personelinin personel maliyet hesabı yapılırken, Avrupa Birliğı Komisyonu tarafından belirlenmiş yıllık etkin çalışma saati (*Annual Productive Hours*) olan standart 1720 saat kullanılır.
- b. Proje yürütücüsü personel, projenin başında, bağılı bulunduğu Birim Amiri'ne ve BAP Koordinasyon Birimi'ne hitaben projede proje süresince görevlendirilmesi için dilekçe sunar. Proje yürütücüsü Rektörlük onayı ile BAP Koordinasyon Birimi tarafından harcama yetkilisi olarak tanımlanır.
- c. Proje yürütücüsü, mümkünse projenin başlangıç aşamasında, projede çalışan her bir akademik personel için, proje süresince görev alacağı sürenin başlangıç ve bitiş tarihini belirten bir görevlendirme dilekçesini, görev alacak personeli'in Birim Amir'lerine ve BAP Koordinasyon Birimi'ne sunar.
- d. Akademik Personel Uluslararası Proje Ek Ödemeleri, proje sözleşmesinde aksi belirtilmediğı veya aşağıdaki hesaplama harici bir yöntem izleneceğı belirtilmediğı sürece, personelin toplam yıllık akademik görevlerinden kaynaklı brüt gelirlerine (örn. akademik maaş, ek ders vb. gelirler), ulusal kaynaklı projelerden alınan eşdeğer ulusal proje geliri eklendikten sonra elde edilen maliyetin, yıllık etkin çalışma süresine oranı üzerinden belirlenen saatlik maliyete (SM), proje sözleşmesinin ek ücretlendirmeye** (additional remuneration) izin vermesi durumunda saatlik izin verilen ek ücretlendirmenin (SEÜ) eklenmesi ile bulunan tutarın, proje kapsamında çalışılan saat ile çarpılması yöntemi ile hesaplanır. Akademik Personel Uluslararası Proje Ek Ödemesinin hesaplanmasında kullanılacak yöntem aşağıda verilmektedir:

$$\text{Saatlik Maliyet (SM) = } \frac{\text{(Akademik Görevlerden Kaynaklı Yıllık Personel Maliyeti (Brüt Gelir)) + (Eşdeğer Ulusal Proje Geliri*)}{\text{Yıllık Etkin Çalışma Saati (1720 saat)}}$$

$$\text{Saatlik Ücretlendirme (SEÜ)= } \frac{\text{Ek 8.000** EUR/Kur}}{\text{Yıllık Etkin Çalışma Saati (1720 saat)}}$$

$$\text{Akademik Personel Uluslararası Proje Ek Ödeme} = (\text{SM} + \text{SEÜ}) \times \text{Proje Kapsamında Çalışılan Saat}$$

*Eşdeğer Ulusal Proje Geliri her akademisyen için ulusal projesinin olup olmasına bakılmaksızın eklenebilecek bir değerdir.

**Avrupa Komisyonu tarafından belirlenmiş ve ek ücretlendirme yönteminin uygulandığı durumlarda kişinin ek ücretlendirmesi hesaplanırken kullanılması zorunlu yıllık tavan ücret 8.000 Avro'dur. (AGA-Annotated Model Grant Agreement, Chapter 3- Article 6.2.A)

e. Akademik görevlerden kaynaklı yıllık personel maliyetine eklenebilecek maksimum Eşdeğer Ulusal Proje Geliri yıllık bazda BAP Koordinasyon Birimi tarafından belirlenerek yayımlanır.

f. Proje yürütücüsü, her bir akademik personelin uluslararası proje ek ödemesinin projeye toplam maliyetini BAP Koordinasyon Birimi'ne bildirir. Bu maliyetin aylık sabit bir rakam olması halinde, durumu belirtir tek bir dilekçe yeterlidir. Uluslararası projeler kapsamında çalışan akademik personelin ek ödemeleri, en az bir aylık dönemler ve katları halinde Sözleşmeli ve Kurum Çalışanları Ödeme Çizelgesi Formu (Ek-1) ekinde ilgili aylara ait Zaman Çizelgesi (Ek-2) ve Personel Maliyet Hesap Tablosu (Ek-3) ile birlikte sunulur. Personelin ilgili tüm vergilerinin hesaplamaları BAP Koordinasyon Birimi'nin TÜBİTAK-AB Personel Özlük Birimi tarafından yapılır. Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı Muhasebe, Kesin Hesap ve Raporlama Birimi tarafından ilgili akademik personelin hesabına Uluslararası Proje Ek Ödemesi yapılır.

g. Avrupa Birliği ve diğer uluslararası kuruluşlarca desteklenen araştırma ve geliştirme projelerinde personel bütçe kaleminden kaynaklı bir genel gider (dolaylı maliyet) kalemi olması halinde, bu kalemden karşılanmak üzere projenin akademik personellerinin Uluslararası Proje Ek Ödemesi genel giderler oranı kadar artırılabilir. Bu kapsamda ödenecek toplam tutar personel kaleminden kaynaklı genel gider oranından daha fazla olamaz. AB Çerçeve Programı etiketli projeler için belirlenmiş genel gider oranı %25'tir. Bu projelerde projenin akademik personellerinin Uluslararası Proje Ek Ödemesi genel giderler kaleminden karşılanmak üzere %25 oranında artırılabilir. Bu kapsamda ödenecek toplam tutar genel gider kaleminin %25'inden daha fazla olamaz. Projenin toplam bütçesi, makina-teçhizat harcamaları ile amortisman giderleri (bkz. Madde 2), ve belirli süreli iş sözleşmesi ile istihdam edilecek proje personeli giderleri (bkz. Madde 1.h) arasındaki genel uyumun gözetilmesi koşuluyla, bu imtiyazın kullanım kararı proje yürütücüsündedir.

h. Proje süresi ile sınırlı olmak kaydıyla, proje kapsamında ve projeye ilişkin hizmetler vermek üzere tam ya da yarı zamanlı olarak belirli süreli iş sözleşmesi ile istihdam edilecek SGK'lı proje personeline genel hükümler doğrultusunda yapılan sözleşmeye istinaden ödenecek ücretler, harcama yetkilisi olan proje yürütücüsü tarafından personelin eğitim ve mesleki tecrübesine göre projeye olan toplam maliyet üzerinden belirlenir. Bu maliyet hesabında Eşdeğer Ulusal Proje Geliri ve Saatlik Ek Ücretlendirme yöntemleri kullanılmaz. Proje yürütücüsü, belirli süreli iş sözleşmesi ile istihdam edilecek SGK'lı proje personelinin çalışacağı süreyi ve tarih aralığını ve projeye toplam maliyetini BAP Koordinasyon Birimi'ne bildirir. Proje yürütücüsü, proje süresi ile sınırlı olmak ve projenin kişi/ay oranları ile personel giderlerindeki genel durum ile uyumlu olmak kaydıyla sözleşmeli personelin projeye toplam maliyetini değiştirebilir. İstihdam edilecek personel işe giriş evraklarını BAP Koordinasyon Birimi'ne teslim eder. BAP Koordinasyon Birimi tarafından hazırlanan Belirli Süreli İş Sözleşmesi karşılıklı imzalanır. Personelin işe giriş ve işten ayrılış işlemleri; sigorta priminin, işsizlik sigortası prim hissesinin ve ilgili tüm vergilerin hesaplamaları BAP Koordinasyon Birimi'nin TÜBİTAK-AB Personel Özlük Birimi tarafından yapılır. Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı Muhasebe, Kesin Hesap ve Raporlama Birimi tarafından bütün ödemeler yapılır, ilgili ödemeler sigorta müdürlüğüne ve vergi dairesine beyan edilir.

i. Madde 1.d ve 1.h kapsamında ödenecek toplam tutar (brüt kuruma maliyet dahil) projenin ODTÜ'ye ayrılan toplam bütçesinin personel kaleminden daha fazla olamaz.

j. Projelerin finansal raporlaması sırasında, Avrupa Merkez Bankası'nın verilerine göre ilgili finansal raporlama dönemi için hesaplanacak ortalama döviz kurları kullanılır. Tamamlanmış finansal yıllar için kesinleşmiş yıllık döviz kuru ortalaması kullanılır.

k. Projelerin finansal raporlaması sırasında Akademik Personel Uluslararası Proje Ek Ödemeleri raporlanırken, finansal yıl tamamlanmamış ise saatlik maliyet hesabında bir önceki finansal yılın toplam personel maliyeti kullanılır. Tamamlanmış finansal yıllar için ise, harcama yılına ait gerçekleşmiş personel maliyetleri kullanılarak nihai Akademik Personel Uluslararası Proje Ek Ödeme maliyetleri hesaplanır. Hesaplama için Madde 1.d'ye bakınız. Nihai ek ödemenin hesaplanması sonucunda, maliyetin ilgili dönemde akademik personele ödenen Uluslararası Proje Ek Ödemesinden yüksek çıkması durumunda, aradaki fark hesaplanarak hazırlanacak ödeme çizelgesi sonrasında araştırmacıya ödenir; düşük çıkması durumunda ise projenin dolaylı gelirlerinden karşılanır.

2. Makina-Teçhizat Harcamaları

a. Proje sözleşmesi kapsamında makina-teçhizat alımına ilişkin özel bir madde yok ise; 150.000 Avro'ya kadar olan alımlar proje yürütücüsünün yetki ve sorumluluğunda ve önceden belirleyeceği usul ve ilkelere göre gerçekleştirilir. Bu tutarı aşan alımlar için ise 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (f) bendi kapsamında yapılacak ihalelere ilişkin 1/12/2003 tarihli ve 2003/6554 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen esaslar uygulanır.

b. Proje süresince alınan tüm makina-teçhizatların proje tarafından karşılanacak giderleri, proje süresi ile sınırlı amortisman giderleri olarak AB Komisyonu tarafından tanımlanmıştır.

Alınan makina-teçhizatların projeye maliyetinin hesaplanmasında kullanılacak yöntem aşağıda verilmektedir:

Teçhizat Maliyeti

$$= \frac{\text{Teçhizat Tutarı} * \text{Kullanım Süresi(ay)} * \text{Kullanım Oranı(\%)}}{\text{Teçhizat Ömrü (ay)}}$$

c. Amortisman giderlerinin hesaplanmasından sonra teçhizatın toplam maliyetinin bir kısmının proje bütçesinin doğrudan maliyet kaleminden, bir kısmının ise dolaylı maliyet kaleminden karşılanması gerekebilmektedir. Teçhizatın toplam maliyetinin karşılanmasında projenin doğrudan ve dolaylı maliyet kalemlerinin yetersiz kaldığı durumların da olduğu bilinmektedir. Bu bağlamda, bu hesaplamaların projenin en başında yapılması ve verilen iki örneğin oluşması halinde proje yürütücüsünün Rektörlük Araştırmalar Koordinatörlüğü'ne ivedilikle bilgi vermesi önem arz etmektedir. Bu koşullardaki makina-teçhizatın alımına ilişkin işlemler Rektörlük Araştırmalar Koordinatörlüğü'nün onayı olmaksızın başlatılamaz.

d. Proje kapsamında alınacak olan makina-teçhizatların kullanım ömrünün belirlenmesi ve proje kapsamındaki kullanım oranının tespit edilebilmesi amacı ile gerekli zaman çizelgelerinin tutulması proje yürütücüsünün sorumluluğundadır.

EK: MALİYET HESAPLAMA ÖRNEKLERİ

ÖRNEK 1: AKADEMİK PERSONEL MALİYETİ HESAPLAMASI

Akademisyen Yıllık Personel Maliyeti (Brüt Gelir): 150.000 ₺ (ek dersler dahil)

Avro Kuru = 6,5 ₺/€ (Nihai maliyet hesabı için harcama döneminin başlangıç ve bitiş tarihleri arasındaki Avrupa Merkez Bankası ortalama döviz kuru hesabı kullanılır.)

Yıllık Etkin Saat: 1720 Saat

ODTÜ'de görevli akademisyene verilen en yüksek PTİ tutarı: 30.000 ₺ (ODTÜ'de ödemesi gerçekleşmiş en yüksek TÜBİTAK PTİ rakamı kullanılır. Bu rakam her yıl BAP Koordinasyon Birimi tarafından bildirilir.)

AB ve Uluslararası projelerde 2019 yılı için en yüksek PTİ tutarı 33.750,00 TL' dir.

Toplam Projede Çalışma Süresi: 860 Saat (0,5 kişi/ay)

Eski Yöntem:

Saatlik Maliyet = (150.000,00 ₺) / (1720 saat) = 87,21 ₺/saat = 13,42 €/saat

860 Saat Karşılığı 1 Yıllık Ödeme = (87,21 ₺/saat * 860 saat) = 75.000,60 ₺ = 11.538,55 €

Akademik Personel Uluslararası Proje Ek Ödeme = 75.000,60 ₺ = 11.538,55 €

Yeni Yöntem:

Saatlik Maliyet = (150.000,00 ₺ + 30.000,00 ₺) / (1720 saat) = 104,65 ₺/saat = 16,10 €/saat

860 Saat Karşılığı 1 Yıllık Ödeme = ((16,10 €/saat + (8.000€/1720)*) * 860 saat) = 17.846,00 € = 115.999,00 ₺

**Ek ücretlendirmeye izin veren projeler için. (Bu örnekte, Avrupa Komisyonu tarafından belirlenmiş ve ek ücretlendirme yönteminin uygulandığı durumlarda kişinin ek ücretlendirmesi hesaplanırken kullanılması zorunlu olan yıllık tavan ücret 8.000 Avro kullanılmıştır.)*

Akademik Personel Uluslararası Proje Ek Ödeme = 115.999,00 ₺ = 17.846,00 €

Yeni Yöntem - Personel bütçe kaleminden kaynaklı genel gider (dolaylı maliyet) kalemi olması koşuluyla:

860 Saat Karşılığı 1 Yıllık Ödeme = (115.999,00 ₺) + (115.999,00 ₺ * 0,25) = 144.998,75 ₺ = 22.307,50 €

ÖRNEK 2: TEÇHİZAT AMORTİSMAN BEDELİ ve KULLANILABİLİR DOLAYLI MALİYET HESAPLAMALARI

Personel (A)	500.000 €
Akademik Personel Uluslararası Proje Ek Ödeme Payı (E)	100.000 €
Teçhizat (B)	350.000 €
Diğer Doğrudan Maliyet (malzeme, seyahat v.b.) (C)	350.000 €
Dolaylı Maliyet (Genel Giderler) (D) = (A + B + C) * 0,25	300.000 €
Toplam Bütçe (A + B + C + D)	1.500.000 €
Proje Süresi	60 ay
(F) = (D * %40)* + (E * %25)**	120.000 € + 25.000 € = 145.000 €
Kullanılabilir Dolaylı Maliyet (G) = (D - F)	155.000 €

*Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşlarca desteklenen araştırma ve geliştirme projelerinin bütçe dağılımında genel giderler kalemi olması halinde, Üniversite Yönetim Kurulu'nun 15 Ocak 2019 tarihli ve 9 numaralı kararında açıklandığı üzere bu bütçe kalemin %40'ı Üniversitenin onayıyla araştırma ve araştırma yönetimi ihtiyaçlarını karşılamak için kullanılır.

**Bkz. Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşlarca Desteklenen Araştırma ve Geliştirme Projelerinde Uygulanacak Personel ve Makina-Teçhizat Harcamalarına İlişkin Usul ve Esaslar Madde 1.g

Örnek 2.a: Teçhizat Amortisman Bedeli Hesaplama

Teçhizat 1: 200.000 € | 60 ay amortisman süresi | projenin 6. ayında alınmış | %100 kullanım

Teçhizat 2: 150.000 € | 60 ay amortisman süresi | projenin 12. ayında alınmış | %100 kullanım

Projeden karşılanan tutar = $(200.000 \text{ €} * ((60-6)/60)) + (150.000 \text{ €} * ((60-12)/60)) = 180.000 \text{ €} + 120.000 \text{ €} = 300.000 \text{ €}$

Proje teçhizat harcamalarının **50.000 €'luk** kısmının dolaylı maliyetlerden karşılanması gerekecektir.

Örnek 2.b: Teçhizat Amortisman Bedeli Hesaplama

Teçhizat 1: 200.000 € | 90 ay amortisman süresi | projenin 6. ayında alınmış | %100 kullanım

Teçhizat 2: 150.000 € | 90 ay amortisman süresi | projenin 12. ayında alınmış | %100 kullanım

Projeden karşılanan tutar = $(200.000 \text{ €} * ((60-6)/90)) + (150.000 \text{ €} * ((60-12)/90)) = 120.000 + 80.000 = 200.000 \text{ €}$

Proje teçhizat harcamalarının **150.000 €'luk** kısmının dolaylı maliyet kaleminden karşılanması gerekecektir.

Örnek 2.c: Teçhizat Amortisman Bedeli Hesaplama

Teçhizat 1: 300.000 € | 30 ay amortisman süresi | projenin 6. ayında alınmış | %40 kullanım

Projeden karşılanan tutar = $(300.000 \text{ €} * (60-6)/30) * 0,4 = 216.000 \text{ €}$

Proje teçhizat harcamalarının **84.000 €'luk** kısmının dolaylı maliyet kaleminden karşılanması gerekecektir.

ÖNEMLİ NOT: Bu hesaplamaların projenin en başında yapılması ve projenin dolaylı maliyet kaleminin yeterli olmaması halinde proje yürütücüsünün Rektörlük Araştırmalar Koordinatörlüğü'ne ivedilikle bilgi vermesi önem arz etmektedir.

Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi

Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Üniversiteler Mahallesi,
Dumlupınar Bulvarı No:1
06800 Çankaya, Ankara/TÜRKİYE
E-posta: bap@metu.edu.tr